

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223202772
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1223202772.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodený XX.XX.XXXX a C. B., narodený XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, deti matky: B. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom E. F. XX, G., zastúpená splnomocnencom: JUDr. Eva Kubaská, advokátka so sídlom Vajnorská 1347/137 a otca: H. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale pobytom I. XX, J., zastúpený splnomocnencom: JUDr. Marián Ďurina, advokát so sídlom Sibírska 4, Bratislava, o neodkladnom opatrení, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 5P/136/2023 – 83 zo dňa 31.10.2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh matky z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom.

odôvodnenie:

1. Uznesením označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. nahradil prejav vôle otca ako zákonného zástupcu maloletého A., vo veci udelenia informovaného súhlasu na odhlásenie maloletého zo Základnej školy, K. X L. J., výrokom II. nahradil prejav vôle otca ako zákonného zástupcu maloletého A., vo veci udelenia informovaného súhlasu na prihlásenie maloletého na plnenie povinného vzdelávania v Základnej škole M. K., K. XX, G., výrokom III. nahradil prejav vôle otca ako zákonného zástupcu maloletého C., vo veci udelenia informovaného súhlasu na odhlásenie maloletého z Materskej školy v J., výrokom IV. nahradil prejav vôle otca ako zákonného zástupcu maloletého C., vo veci udelenia informovaného súhlasu na prihlásenie maloletého na plnenie povinného predprimárneho vzdelávania v Materskej škole, B. N. XX, G.. Výrokom V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 28 ods. 1, ods. 2, § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), § 1, § 2 ods. 1, ods. 2, § 361 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 329 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, ods. 2, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, vecne tým, že bola osvedčená potreba nariadenia neodkladného opatrenia požadovaného matkou.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že matka žiadala neodkladným opatrením nahradenie súhlasu otca s odhlásením maloletých detí zo školského/predškolského zariadenia v J. a nahradenie súhlasu otca s prihlásením maloletých do školského/predškolského zariadenia v G. z dôvodu, že sa s otcom nevedia dohodnúť na tom, aké školské/predškolské zariadenie majú navštevovať. Komunikácia medzi rodičmi je komplikovaná. Maloletí (v čase podania) bývajú spolu s matkou v G., pravidelne sa stretávajú s

otcom v J. a navštevujú školské/predškolské zariadenie v J.. Matka vzhľadom na aktuálne bydlisko v G. prihlásila maloletých na plnenie povinného vzdelávania/povinného predprimárneho vzdelávania do G., pričom ako na Základnej škole M. K., tak aj v Materskej škole B. N. XX je priestor pre ich prijatie. Z pohovoru kolízneho opatrovníka s maloletými vyplynulo, že maloletí sú v škole/škôlke v J. spokojní, avšak uprednostnili by navštevovanie školy/škôlky v G., a to najmä s ohľadom na blízkosť školského/predškolského zariadenia, na možnosť vytvárania si sociálnych väzieb v mieste svojho bydliska v G. a na mimoškolské aktivity, ktoré v G. navštevujú. Zároveň uviedli, že im vyhovuje režim styku s otcom tak, ako je nastavený. Aktuálne sa styk otca s maloletými realizuje v nepárnom týždni od štvrtku do pondelka a v páry týždeň od štvrtku do piatku, pričom otec preberá a odovzdáva maloletých v zariadeniach. Nakoľko maloletí sú prevažne v starostlivosti matky, na jej starostlivosť sú zvyknutí a dlhodobo s ňou žijú v G., súd prvej inštancie prihliadol aj na vytváranie sociálnych väzieb v mieste ich bydliska, kde je centrum ich života. Otec trval na tom, aby maloletí nemali školské/predškolské zariadenie, a to vzhľadom na to, že žije v J., pracuje z domu a matka pracuje v J., takže v čase svojej starostlivosti o maloletých je nútená odviezť ich z G. do J. a následne odtiaľ pokračuje do práce v J.. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že nezhody rodičov, dlhodobé požívanie alkoholu otcom a jeho agresia voči matke viedli až k vyostrenej situácii, kedy otec vyčítal matke, že žije v jeho dome a trval na jej vystaňovaní, po čom bola matka nútená sa odsťahovať zo spoločnej domácnosti. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že je v najlepšom záujme maloletých, aby navštevovali školu/škôlku v mieste svojho bydliska, čo zabráni zbytočnému zaťažovaniu maloletých cestovaním, keďže prevažnú časť týždňa trávia s matkou v G., pričom sami maloletí prejavili o takéto riešenie situácie záujem. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že matka osvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov. O trovách rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

4. Proti tomuto uzneseniu, v celom rozsahu, podal v zákonnej lehote odvolanie otec navrhujúc, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky zamietne ako nedôvodný, prípadne, aby odvolací súd uvedené neodkladné opatrenie zrušil. Uznesenie súdu je prekvapivé, predčasné, jednostranné, nerešpektujúce jeho rovnocenné právo rodiča, dostatočne neodôvodnené, povrchné, nepresvedčivé a súčasne aj v rozpore so záujmom maloletých. Odôvodnenie uznesenia súdu nevychádza z dôkazov, resp. zo skutkových zistení. Namietal, že súd prvej inštancie nevyhodnotil, že matka zatajila prihlášku do školských zariadení, ignorovala názory otca, nerešpektovala úlohu otca vo vzťahu k maloletým, zmenou zariadenia dochádza k ukračovaniu času otca o čas s maloletými. Z návrhu matky je zrejmé, že takéto riešenie je iba v jej záujme, keďže to jeho viac obmedzuje, pričom matke to uľahčuje život na jeho úkor. Opakovane dával do pozornosti súdu, že matka bez jeho súhlasu rozhodla o zmene bydliska, školy, mimoškolských aktivitách a súd prvej inštancie nariadením neodkladného opatrenia v podstate podporil autoritatívne správanie matky, ktorá týmto sleduje zmenu obvyklého pobytu detí, a to bez jeho súhlasu. Poukázal na podanie matky, kde tvrdí, že vraj ho opakovane oslovila s otázkou týkajúcou sa zmeny školy/škôlky. Matka ale predložila iba jednu komunikáciu rodičov a aj v nej sa vyjadril, že to nie je téma na WhatsApp, alebo e-mail. Chcel to riešiť minimálne telefonicky, resp. rozhovorom. Zároveň vyjadril nesúhlas s takýmito zmenami a svoj nesúhlas aj odôvodnil. Matka zostala pasívna a namiesto toho podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Namietal, že súd prvej inštancie nehodnotil rozpor medzi vyjadreniami maloletých v pohovore pred kolíznym opatrovníkom dňa 06.03.2023 a 05.06.2023, t.j., že v tak krátkom časovom odstupe zmenili názor, čo podľa otca vzbudzuje podozrenie ohľadne manipulácie detí matkou. K mimoškolským aktivitám detí v G. uviedol, že to bol práve on, ktorý chcel maloletých prihlásiť na futbal (prípadne aj na iné krúžky) v J., ale pre nesúhlas matky majú mimoškolské aktivity v G., a to aj napriek tomu, že má pre ne kompletný futbalový výstroj u seba v J.. Je teda pripravený aj na striedavú osobnú starostlivosť. Ak teda matka autoritatívne rozhoduje o mimoškolských aktivitách bez jeho súhlasu, tak ho to nemôže diskvalifikovať v tomto konaní a priťažičť mu vo vzťahu k súhlasu, či nesúhlasu s výberom školského zariadenia. Takéto rozhodovanie súdu prvej inštancie ho potom núti uvažovať takým smerom, aby sa aj on začal správať autoritatívne a aby bez súhlasu matky upravil režim maloletých vo svoj prospech (zmena školy, zmena krúžkov, zmena adresy a pod.), a to s vedomím toho, že si tým zvyšuje šance, aby súd prvej inštancie rozhodol v prospech neho (tak ako to urobila matka). Rozhodovanie súdu prvej inštancie teda nepôsobí preventívne ani výchovne. Súd prvej inštancie poukázal na možnosť vytvárania si sociálnych väzieb v mieste svojho bydliska v G., avšak úplne opomenul, že takto doslova pretrhne už doteraz vytvorené sociálne väzby v J., ktoré mali maloletí prirodzene a dlhodobo vytvorené. Súd prvej inštancie tiež prihliadol na dlhodobé žitie a na vytváranie sociálnych väzieb v mieste bydliska maloletých, keďže tie sa prevažne zdržiavajú v G., pričom ani číselne nevyjadril, čo považuje za dlhodobé žitie v G.. Sama matka uvádza, že byt v G. nadobudla do vlastníctva vo februári 2023. Uviedol, že nevie, kedy sa tam presne nastahovala,

ale aj keby túto dobu počítal práve od februára 2023, tak do dňa podania návrhu na neodkladné opatrenie (jún 2023), to vychádza len 5 mesiacov. Pokiaľ súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie tým, aby si maloletí do budúcnosti mohli vytvárať sociálne väzby v mieste svojho zrejme nezákonne určeného trvalého/obvyklého pobytu v G., tak v tomto prípade absentuje podmienka neodkladnosti, nevyhnutnosti, bezprostredného ohrozenia maloletých detí. Obaja maloletí totiž riadne plnili povinnú školskú dochádzku v J., a preto nie je daná neodkladnosť, ani naliehavosť v tomto smere, ani potreba okamžitého autoritatívneho rozhodnutia súdu. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktorým súd matke vyhovel navyše aj konzumuje rozhodnutie vo veci samej podľa § 35 ZoR (návrh na rozhodnutie podľa § 35 ZoR nebol ani jedným z rodičov podaný). Na Okresnom súde Pezinok aktuálne prebieha konanie o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, ktoré nie je právoplatne skončené, v ktorom sa dožaduje striedavej osobnej starostlivosti. Ak teda súd prvej inštancie v tomto konaní nariadil neodkladné opatrenie, tak nariadil ho bez toho, aby poznal výsledok uvedeného konania, že komu budú deti skutočne zverené. Súd prvej inštancie, tak v uznesení o neodkladnom opatrení bezdôvodne prejudikoval, že deti si majú vytvárať sociálne väzby v G. a tam majú chodiť do školy/škôlky a tam si majú vytvárať svoj obvyklý pobyt. Ak budú maloletí zverení do striedavej osobnej starostlivosti, alebo dokonca do jeho osobnej starostlivosti, je otázne ako sa bude následne táto situácia naprávať, keď už budú pôvodné väzby prerušené. Za absolútne nedôvodné označil závery súdu prvej inštancie o tom, že by mal dlhodobo požívať alkohol, keďže takéto skutočnosti neboli ničím osvedčené, vychádzajúce iba z ničím nepotvrdených tvrdení matky. Navrhol, aby mu bola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

5. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník tak, že uznesenie súdu prvej inštancie je v najlepšom záujme maloletých detí.

6. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že bola otcom nútená opustiť domácnosť v J., ktorú spolu budovali počnúc rokom 2015 a ktorú vzhľadom na pôvodné vyjadrenia otca považovala i za svoju domácnosť. Rozhodla sa rešpektovať skutkový stav a to, že ako vlastníčka nehnuteľnosti v J. je vedený len otec a preto sa odsťahovala do bytu v J., kde však ostala len prechodné obdobie, kým sa jej nepodarilo vytvoriť adekvátne vhodný domov pre seba a pre maloletých. Otec síce navrhoval, aby ostala bývať v jeho dome v J., v ktorom on bude mať voľný pohyb do všetkých miestností, avšak za ňou platené nájomné vo výške 900,- eur mesačne alebo že jej zabezpečí nájomný byt v okolí J., bohužiaľ opätovne za nájomné, na ktoré rozhodne nemala finančné prostriedky. Je preto logické, že sama iniciatívne doriešila bývanie pre seba i maloletých, a to v meste G. za finančne prijateľných podmienok. Svoju voľu teda nenechala na maloletých, ale je priam logické, že nemohla ostať bez bydliska. Maloletí si na základe vlastných skúseností z G. vytvorili názor, ktorý prezentovali i u kolízneho opatrovníka na pohovore dňa 05.06.2023, teda že sa v G. dobre cítia, majú kamarátov a radi by chodili do školy a škôlky práve v blízkosti jej bydliska v G.. Maloletých nemanipuluje, nakoľko vedia vyjadriť už sami svoj názor. Otec uprednostňuje svoje záujmy, pred záujmami maloletých. Ten nepovažuje za dôležitú ani skutočnosť, že maloletí musia denne cestovať či už z G. z jej bydliska alebo v J. z bydliska otca do školského a predškolského file_0.jpg

file_1.wmf

zariadenia v J.. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za správne, žiadala ho potvrdiť a žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania nepriznať.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre zmenu uznesenia súdu prvej inštancie v celom rozsahu (§ 388 CSP).

8. Podľa ustanovenia § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

9. S prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i odvolacie argumenty otca bolo potrebné posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď rozhodol neodkladným opatrením o nezhode rodičov týkajúcej sa zmeny základnej školy/predškolského zariadenia, ktoré majú navštevovať maloleté deti.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

13. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

19. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, táto zásada je vyjadrená aj v § 28 ods. 1 a 2 ZoR. Dieťa má teda zákonom garantované právo byť vychovávané oboma rodičmi, a to aj v prípade, ak rodičia spolu nežijú. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má preto právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, osobne sa o dieťa starať a budovať citové a rodinné väzby s ním, nakoľko stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí musí však byť záujem dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa).

20. Podľa § 35 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vyťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého

dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

21. Z obsahu citovaného § 35 ZoR je treba vyvodiť, že „príprava na budúce povolanie“ je bez pochyb považovaná za podstatnú vec, ktorá podlieha dohode rodičov, pokiaľ výkon ich rodičovských práv a povinností nebol pozastavený, obmedzený pre túto oblasť, resp. rodič nebol výkonu rodičovských práv a povinností právoplatne pozbavený. Pokiaľ sa rodičia nedohodnú o podstatnej náležitosti, súd rozhodne len na návrh jedného z nich.

22. Zákonná úprava konania o neodkladných opatreniach vyžaduje na nariadenie neodkladného opatrenia, ako formy procesnej ochrany vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, zásadne potrebu bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie, keď súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov, a bez nariadenia pojednávania. Naliehavý charakter konania o neodkladnom opatrení neumožňuje, aby sa vo veci vykonávalo rozsiahle dokazovanie, tak ako v riadnom konaní, preto sa iba osvedčuje, či sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.11.2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012). Spravidla to znamená, že súd vychádza zo skutkových tvrdení navrhovateľa, ktoré posudzuje v súvislosti s dostupnými dôkazmi z hľadiska ich pravdepodobnosti. Nariadenie neodkladného opatrenia v každom prípade vyžaduje splnenie podmienky, že je tu potreba bezodkladne upraviť pomery. Ďalšou nevyhnutnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je potreba ochrany práv maloletého dieťaťa v situáciách, keď sú jeho práva zjavne ohrozené alebo ak maloletému dieťaťu hrozí závažná ujma. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohli dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmom maloletého dieťaťa.

23. Z obsahu spisu má odvolací súd za preukázané, že maloletí pochádzajú z druhovského pomeru rodičov a ich práva a povinnosti vo vzťahu k maloletým doteraz neboli upravené. Vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom aktuálne prebieha konanie vo veci samej. Rodičia spolu žili v spoločnej domácnosti v J., v rodinnom dome, vo výlučnom vlastníctve otca. Po vzájomných nezhodách sa matka spolu s maloletými dňa 30.07.2022 odsťahovala do J.. Vo februári 2023 nadobudla do výlučného vlastníctva byt v G., kam sa v presne neurčený čas spolu s maloletými presťahovala. Matka pracuje v J., otec z domu v J.. Maloletí sa stretávajú s otcom od štvrtku po vyučovaní do pondelka do 7:45 hod. a v nasledujúci týždeň od štvrtku po vyučovaní do piatku do 7:45 hod. Maloletý A. v školskom roku 2022/2023 navštevoval 2. ročník Základnej školy v J., maloletý C. navštevoval Materskú školu v J. s tým, že v školskom roku 2023/2024 nastúpil do povinnej predškolskej prípravy. Matka prevážala maloletých do zariadení motorovým vozidlom. Otec maloletých na styk vyzdvihoval v zariadeniach. Vzhľadom na neznhodu rodičov ohľadne miesta plnenia povinného vzdelávania matka navrhla formou neodkladného opatrenia udeliť súhlas namiesto otca s odhlásením oboch maloletých zo školy/predškolského zariadenia v J. a s ich prihlásením do školy/predškolského zariadenia v G. s poukazom na zmenu bydliska maloletých detí, potrebu ich socializácie v mieste bydliska, zohľadnenia ich mimoškolských aktivít a ich prania navštevovať školu/škôlku v G.. Otec vyjadril nesúhlas so zmenou školy/ predškolského zariadenia maloletých detí.

24. Keďže súd prvej inštancie vyhovel návrhu matky, otec v prvom rade namietal, že neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že obaja maloletí mali zabezpečenú povinnú dochádzku do školy/predškolského zariadenia v J.. Poukázal na autoritatívne správanie matky, ktorá popiera jeho práva rodiča podieľať sa na výchove detí v rovnocennom rozsahu, čo v konečnom dôsledku podporil aj súd prvej inštancie, keď nariadil neodkladné opatrenie. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení navyše aj konzumuje rozhodnutie vo veci samej podľa § 35 ZoR, pričom takýto návrh ani nebol podaný.

25. Odvolací súd musí prisvedčiť, že horeuvedené námietky otca sú opodstatnené.

26. V predmetnej veci predovšetkým absentuje naliehavá potreba dočasne upraviť pomery, keďže obaja maloletí mali zabezpečené vzdelávanie v škole/predškolskom zariadení v J.. Z obsahu spisu nie

je osvedčené, že zmena školy/predškolského zariadenia je nevyhnutná z dôvodu ochrany ich života, zdravia, resp. ich zdravého vývinu. Z internetovej stránky O. vyplýva, že vzdialenosť medzi obcami J. a G. je 16,1 km, teda neobstojí záver súdu prvej inštancie o zbytočnom zaťažovaní detí cestovaním (matka preváža deti motorovým vozidlom), keďže prevažnú časť týždňa trávia s matkou. Takéto prípadné aj denné cestovanie nie je dôvodom pre okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Ani potreba socializácie, či navštevovanie voľnočasových aktivít v miesta bydliska matky nie sú dôvodmi pre okamžitú neodkladnú úpravu, pričom správne otec namietal, že maloletí mali vytvorené sociálne väzby aj v J. a nič nebráni tomu, aby sa tam venovali aj voľnočasovým aktivitám. Odvolací súd nevzhladol ani žiadne iné okolnosti, svedčiace potrebe okamžitej úpravy pomerov, ktoré by odôvodňovali zásah súdu, vyžadujúci zrýchlený postup.

27. Nemožno opomenúť námietku otca, že nesúhlasil so zmenou bydliska maloletých detí a v konaní o úpravu práv a povinností k maloletým deťom navrhol ich zverenie do striedavej osobnej starostlivosti. Pokiaľ sa aj matka rozhodla s maloletými deťmi odsťahovať zo spoločnej domácnosti, ktorú zdieľala s otcom, bolo to jej slobodné rozhodnutie, ale konanie matky nespĺňa parametre na okamžitú úpravu súdu zasahujúcu do pomerov maloletých detí a ich rodičov, keďže matka v podanom návrhu neosvedčila, že pokračovanie vo vzdelávaní detí v škole/predškolskom zariadení v J. by predstavovalo pre maloletých akékoľvek ohrozenie. Vyhovením návrhu by vlastne došlo k meritórnemu rozhodnutiu o podstatnej veci týkajúcej sa maloletých detí, ohľadne ktorej je nezhoda medzi rodičmi, čím by vlastne odpadol predmet konania vo veci samej. Tým by bol popretý charakter neodkladného opatrenia, ktorým je dočasnosť, tento inštitút sa má uplatňovať len výnimočne, a to výlučne len v prípadoch riadneho preukázania stavu bezodkladnej úpravy pomerov tak, aby sa zamedzilo jeho zneužitiu. Preto s poukazom na charakter neodkladného opatrenia dospel odvolací súd k záveru, že nezhoda rodičov týkajúca sa vzdelávania maloletých detí sa nemá riešiť formou neodkladného opatrenia, ale je potrebné podať návrh vo veci samej, o ktorom bude rozhodnuté po riadnom vykonaní dokazovania.

28. Správne tiež otec namietal určitý rozpor v tvrdeniach maloletých detí vyjadrených pred kolíznym opatrovníkom dňa 06.03.2023 a 05.06.2023.

29. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka zo dňa 06.03.2023 vyplýva vyjadrenie maloletých, že školu/predškolské zariadenie zmeniť nechcú. V pohovore s kolíznym opatrovníkom dňa 05.06.2023 maloletý C. uviedol, že do škôlky chodí rád a prípadná zmena škôlky by bola v poriadku. Maloletý A. sa vyjadril, že v škole má veľa kamarátov, ale tých má aj v G.. Škola je kúsok od bytu a mohli by tam spolu s C. chodiť peši. Chcel by chodiť na futbal, ten je ale v G.. Vyjadril sa tiež, že tatino nechce, aby išli do školy v G., oni ho ale presvedčajú, že to tak chcú. Z uvedeného vyplýva, že obaja maloletí vyjadrili spokojnosť s návštevou školy/predškolského zariadenia v J., pričom v čase druhého pohovoru, kedy iba maloletý A. jednoznačne vyjadril prianie zmeniť školu, obaja naďalej navštevovali zariadenia v J.. Potrebu neodkladnej úpravy preto nemožno odôvodniť predstavou maloletého dieťaťa bez toho, aby súd zohľadnil všetky aspekty svedčiace v prospech záujmu maloletých detí. Opätovne je však potrebné zdôrazniť, že pokiaľ nebolo osvedčené, že tento záujem je bezprostredne ohrozený a vyžaduje okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia, tak záujem maloletých detí má byť predmetom riadneho a úplného dokazovania vo veci samej. V rámci takéhoto konania budú môcť obaja rodičia dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje vo vzťahu k miestu plnenia vzdelávania sa detí, rešpektujúc ich najlepší záujem.

30. Odvolací súd nepovažoval za potrebné vysporiadať sa so všetkými námietkami rodičov, keď z obsahu spisu nevzhladol potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.).

31. Preto, zohľadňujúc vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh matky vrátane závislého výroku o trovách konania zamietol, keďže neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie, ani pre jeho zrušenie.

32. Odvolací súd apeluje na rodičov maloletých detí, aby sa v záujme zdravého duševného vývoja detí pokúsili v otázkach súvisiacich s ich výchovou nájsť aspoň základné obojstranne prijateľné východiská vzájomnej koexistencie. Zdôrazňuje im, že ich deti nedisponujú obrannými mechanizmami,

ktoré im umožňujú sa adaptovať vo vzťahoch a ktoré vzhľadom na svoj vek, potrebujú v prvom rade vyrastať v prostredí vzájomného rešpektu, neupierania práva na oboch rodičov a v prostredí, v ktorom obaja rodičia dokážu rešpektovať úlohu a postavenie druhého rodiča v živote detí. Rodičia by si mali uvedomiť, že svojím vzájomným postojom a chovaním, ktoré maloleté deti vnímajú, im sprostredkovávajú hodnotové vzory a vzory chovania, ktoré by deťom v budúcnosti mali uľahčiť sociálnu interakciu a nadväzovanie pozitívnych sociálnych vzťahov (za správne hodnotové vzory nie je však možné považovať neschopnosť rodičov sa v základných otázkach starostlivosti o deti dohodnúť). Obaja rodičia sú dospelí ľudia, od ktorých ich spoločné deti úplne oprávnené a prirodzene očakávajú správanie dospelých a ktorí v prípade vzájomnej nespôlpráce, neschopnosti komunikovať vo veciach týkajúcich sa detí, pôjdu v konečnom dôsledku len proti záujmu maloletých detí, ktorým tým budú odopierať právo na pokojné a vzájomnými konfliktami rodičov nezaťažované detstvo.

33. Otec navrhol, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktorý návrh ale nijak neodôvodnil. Ani odvolací súd nevzhladol žiadne dôvody, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať otcovi ich náhradu (§ 55 CMP), preto v súlade o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiadnemu účastníkovi ich náhradu nepriznal.

34. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).